

VERBOND VAN DINASO CORPORATIES (VDC), departement van het **Verdinaso**, opgericht in 1934.

Na de maatregelen tegen de dinasosyndicaten, eind 1933, werd op 26 augustus 1934 het **Verbond van Nationale Arbeiderssyndicaten** (NAS) ontbonden en werd het Verbond van Dinaso Corporaties of VDC opgericht. De nieuwe organisatie werd geleid door **Pol le Roy**, de vroegere verbondssecretaris van NAS die het nieuwe verbond bleef leiden tot de overgang van het Verdinaso naar de **Eenheidsbeweging-VNV** in mei 1941.

Het Verbond wilde per beroep de kernen vormen voor een corporatieve en autoritaire staat en baseerde zich hiervoor op de Franse sociale school uit de tweede helft van de 19de eeuw met figuren als **La Tour du Pin** en **Le Play**. Het VDC was voor zijn corporatieve ideeën eveneens schatplichtig aan de Oostenrijker **Werner Sombart**, **Charles Maurras** en **Georges Sorel**.

Het VDC startte zijn activiteiten in de zomer van 1935 maar de werking bleef aanvankelijk beperkt tot West-Vlaanderen. In de loop van 1936 kwamen er ook in Brabant, Antwerpen en Oost-Vlaanderen kernen tot stand.

Het VDC fungeerde als een wervingsveld voor het Verdinaso. In die zin genoot het een zekere organi-

satorische onafhankelijkheid ten aanzien van de centrale Verdinasoleiding en had het ten dele eigen financiën via aparte ledenbijdragen en door de verkoop van eigen publicaties. Het VDC probeerde vooral niet-Verdinasoleden te rekruteren maar slaagde daar maar ten dele in. De meesten van de naar schatting 1000 leden kwamen uit de rangen van het Verdinaso. Van de voormalige leden van NAS wist het VDC maar een beperkt deel op te vangen.

Vanaf 1935 verscheen het blad *Orde!* als bijlage van *Hier Dinaso!*, eerst als maandblad, later als weekblad. In 1939 werd het vervangen door een zelfstandig maandblad onder dezelfde naam en door 'Het blad van het VDC' dat verder als bijlage van *Hier Dinaso!* verscheen.

In 1938 bestond er een 50-tal corporaties maar hiervan geraakten er veel nooit uit het papieren stadium. In West-Vlaanderen was er een grote activiteit van de Boerencorporatie, de Vlasserscorporatie en het Interccorporatief Verbond van Bedienden. Buiten West-Vlaanderen waren het vooral de gewestelijke (overkoepelende) corporaties die een rol speelden naast actieve kernen van de Dinaso-Corporatie voor Onderwijzers of de Corporatie voor Gezondheidszorg. De activiteiten beperkten zich voornamelijk tot studiewerk, kaderdagen en propaganda onder de vorm van kernvergaderingen, huisbezoeken, colportages en volksvergaderingen. Ook diensten van werkverschaffing, juridische bijstand en beroepsdocumentatie bleven beperkt tot kadervorming.

Na de Belgische capitulatie werd het theoretisch werk voortgezet, maar kreeg geen kansen meer tot verwezenlijking. Sommigen hoopten dat het VDC de kern zou vormen van wat later de **Unie van Hand- en Geestesarbeiders** werd maar het bleef bij wensdromen net zoals bijvoorbeeld het Dinaso-Opvoeders-Gilde (DOG) en andere organisaties waarvan in april 1941 sprake was.

LITERATUUR: artikelen in *Orde!* (1935-1939); 'Het blad van het VDC', in *Hier Dinaso!* (1939-1941); – P. le Roy, *Orde in België*, 1938; – *Wij kiezen de corporatieve orde*, 1938; – R. van den Bosche, *De maatschappijlêzer van het Verdinaso en zijn katholieke achtergrond*, 1977.

LUK KONGS* EN JAN CREVE